

ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΙΣ

Ἐπί τῆς προτάσεως Νόμου «περὶ καταργήσεως τοῦ Ν.Δ. 179/1969, ὡς ἐτροποποιήθη καὶ τροποποιήσεως τοῦ Α.Ν.971/1949».

Πρὸς τὴν Βουλὴν τῶν Ἑλλήνων

1. Ἡ Ἐθνικὴ μας Ἀντίσταση κατὰ τῆς φασιστικῆς - ναζιστικῆς κατοχῆς, καθολικῆ, αὐθόρμητη καὶ ὀργανωμένη, ἀποτελεῖ ἀληθινὴ ἐποποιία στὴν νεώτερη ἱστορία τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ.

Τριάντα ὅμως χρόνια ἀπὸ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη τῶν ἀγῶνων καὶ τῶν θυσιῶν, ἡ Ἐθνικὴ μας Ἀντίσταση δὲν βρῆκε τὴν ἀνάξια νομοθετικὴ τῆς ἀποκατάστασης.

Πρόκειται γιὰ κατάσταση πρωτοφανῆ σὲ πανευρωπαϊκὸ ἐπίπεδο ποὺ μειώνει, ἀδικεῖ τὴν Ἐθνικὴ μας Ἀντίσταση, καὶ τὴν παρουσιάζει ὡς χῶρα καὶ τοῦ Λαοῦ μας στὸ μεγάλο συμμαχικὸ ἀγῶνα.

Στὶς Εὐρωπαϊκὲς χῶρες, ἡ Ἀντίσταση κατὰ τῆς φασιστικῆς - ναζιστικῆς κατοχῆς, μὲ κύριο ἂν μὴ μοναδικὸ κριτήριον τὴν δράση κατὰ τοῦ κατακτητοῦ, ἀναγνωρίστηκε, τιμῆθηκε, προβάλλεται ὡς ἕνας ἀπὸ τοὺς ὑψηλότερους τίτλους ἐθνικῆς τιμῆς καὶ οἱ ἀγωνιστές, οἱ ὀργανώσεις τῆς μὲ νομοθετικὰ καὶ ἄλλα μέτρα τῆς πολιτείας ἐτυχαν ἠθικῶν διακρίσεων καὶ ὑλικῶν παροχῶν.

2. Στὴν Ἑλλάδα, τὸ ἀρχικὸ νομοθέτημα, ὁ Α.Ν.971/1949 ἐνῶ διέπεται ἀπὸ τὴν ἀρχὴν ὅτι κριτήριον τῆς ἀντιστασιακῆς ιδιότητος εἶναι ὁ ἀγῶνας κατὰ τῶν κατακτητῶν, στὰ σχετικὰ ἄρθρα τοῦ (1, 2, 3, 4) θέτει περιορισμοὺς, ὁρους καὶ προϋποθέσεις, ἄσχετους ἢ καὶ ἀντιφατικούς μὲ τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοθετήματος.

Συγκεκριμένα, γιὰ τὴν ἀναγνώριση ὁμάδων, ὀργανώσεων, ἀρχηγῶν κ.λ.π. κατὰ τὰ ἄρθρα ἀπαιτοῦνται ὄχι μόνον ὅτι αὐτὲς ἀναγνωρίσθηκαν ὑπὸ τοῦ Συμμαχικοῦ Στρατηγείου Μέσης Ἀνατολῆς καὶ τῶν Ἑλληνικῶν Κυβερνήσεων ἐξωτερικοῦ κ.λ.π. ἀλλὰ καὶ ὅτι «συνεμορφώθησαν πάντοτε μὲ τὰς διαταγὰς καὶ ὁδηγίας αὐτῶν καὶ ἐτήρησαν πιστῶς τὰ πρὸς τὸ ἐθνικὸν συμφέρον συναφθέντα σύμφωνα, δὲν παρήκουσαν δὲ καὶ τὴν περὶ διαλύσεως διαταγὴν τῆς νομίμου Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως».

Οἱ προϋποθέσεις αὐτὲς εἶναι ἄσχετες πρὸς τὴν ὑπαρξίν ἢ μὴ Ἀντιστασιακῆς δράσης. Γιατὶ ἡ δράση αὐτὴ ἐκδηλώθηκε ἀντικειμενικὰ μὲ τὴν μάχη, τὴν πολυτροπὴ ἀντιπαράθεση κατὰ τῶν κατακτητῶν μὲ τὴν φθορὰς, τοὺς περιορισμοὺς, ποὺ τοὺς προκάλεσε, συμβάλλοντας ἔτσι στὸν γενικώτερο συμμαχικὸ ἀγῶνα καὶ στὴν ἀπελευθέρωση τῆς πατρίδας.

Αἱ «ὁδηγίαι», αἱ «διαταχαί», τὰ «σύμφωνα» κ.λ.π. ἀποτελοῦν πολιτικὰ θέματα ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐκδηλώθηκαν βεβαίως ὀξύτατες διαφωνίες ἐναντι τῶν ἐξωτερικῶν παραγόντων (Στρατηγείου Μέσης Ἀνατολῆς, Κυβερνήσεις ἐξωτερικοῦ Βρετανικῆ Πολιτικῆς κ.λ.π.) ποὺ δὲν ἀνήκουν στὸν τομέα καὶ στὴν ἐκτιμῆσεις τῆς καθ' αὐτὸ Ἀντιστασίας. Ὁ τελευταῖος δὲ ὅρος «περὶ παρακοῆς εἰς τὴν περὶ διαλύσεως διαταγὴν τῆς Κυβερνήσεως» εἶναι καὶ χρονικῶς ἄσχετος πρὸς τὴν Ἀντίσταση, γιατί ἀναφέρεται σὲ χρόνον κατὰ τὸν ὁποῖο ἡ ξένη κατοχὴ κατ' ἀκολουθίαν δὲ καὶ ἡ Ἀντίσταση κατ' αὐτῆς εἶχαν λήξει. Συνεπῶς ἡ οἰκιδήποτε συμπεριφορὰ τῶν ὀργανώσεων μετὰ τὴν λήξιν τῆς κατοχῆς καὶ τῆς Ἀντιστασίας εἶναι ἀκατανόητο νὰ συσχετίζεται μὲ τὴν τελευταία καὶ μάλιστα νὰ τὴν ἀναίρει.

Ἄς σημειωθεῖ ὅτι ὁ Α.Ν.971/1949 ἐξεδόθη εἰς ἐκπλήρωση ἐπιταγῆς τῆς Δ' Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς διατυπωθείσης εἰς τὸ Ζ' Ψήφισμά τῆς ἀπὸ 27/31 Ἰουλίου 1946. Τὸ Ψήφισμά αὐτὸ δὲν περιέχει κανέναν ἀπὸ τοὺς ὁρους καὶ τοὺς περιορισμοὺς ποὺ διατυπώνονται στὸν Α.Ν.971/1949, ὁ ὁποῖος ἔτσι ἐμφανίζεται ἀντίθετος πρὸς τὸ ψήφισμα τοῦτο βασικὸ καὶ ἀξιοπρόσητον ἐπιπέδου ἐπὶ τῆς Ἀντιστασίας.

3. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐπταετίας τῆς δικτατορίας δημοσιεύθη τὸ Ν.Δ.179/1969 τροποποιηθὲν ἐν συνεχείᾳ καὶ τοῦ Ν.Δ.936/1971 καὶ τοῦ Ν.Δ.1099/1974 περὶ Ἐθνικῆς Ἀντιστασίας.

Ἐπὶ τῆς Ἀντιστασίας. Τὰ νομοθετήματα ταῦτα ἀποτελοῦν ὕβριν διὰ τὴν Ἐθνικὴν Ἀντίσταση, διότι ἐπιδιώκουν καὶ ἐπιτρέπουν τὴν ἀναγνώριση ὡς μετασχόντων αὐτῆς καὶ ὀργανώσεων ἢ προσώπων ἀναφανδὸν συνεργασθέντων μετὰ τῶν κατακτητῶν, ἀποκηρυχθέντων τότε ὑπὸ τε τῶν Συμμαχικῶν Ἀρχῶν καὶ τῶν Ἑλευθέρων Ἑλληνικῶν Κυβερνήσεων. Εἶναι ἐθνικὸν χρέος ἡ ὀλοκληρωτικὴ καὶ ἡ ἐξ ὑπαρχῆς κατάρτησις τῶν βλασφημῶν αὐτῶν νομοθετημάτων.

Κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἀνωτέρω προτείνωμεν τὴν ἐπιψηφισίν τῆς συνυποβαλλομένης προτάσεως Νόμου μὲ τὰ ἐξῆς ἄρθρα.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 8 Ἰουνίου 1976

Οἱ Προτείνοντες Βουλευταὶ

Ἀνδρέας Γ. Παπανδρέου, Ἰ. Χαραλαμπίδης, Ἰ. Ἀλευράς, Ἰ. Φλωρεῖος, Ν. Βγενόπουλος, Ἰ. Κουτσοχέρας, Γ.Δ. Παπαδημητρίου, Γ. Φαράκης, Ἰ. Σκουλαρίκης, Σὺλβα Ἀκριτά.

ΠΡΟΤΑΣΙΣ ΝΟΜΟΥ

Περὶ καταργήσεως τοῦ Ν.Δ.179/1969 ὡς ἐτροποποιήθη καὶ τροποποιήσεως τοῦ Α.Ν.971/1949.

Ἄρθρον 1.

1. Τὸ Ν.Δ. 179 τῆς 25 - 26 Ἀπριλίου 1969 «περὶ Ἐθνικῆς Ἀντιστασίας», ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, καὶ πᾶσα τροποποίησασ αὐτὸ διάταξις, καταργεῖται ἀφ' ἧς ἴσχυσεν.

2. Ὁ ἀναγκαστικὸς Νόμος 971 τῆς 29 Ἀπριλίου 1949 «περὶ ἀπονομῆς ἠθικῶν ἀμοιβῶν εἰς τὰς Ἐθνικὰς ἀνταρτικὰς ὁμάδας καὶ ἐθνικὰς ὀργανώσεις ἐσωτερικῆς ἀντιστασίας» ὡς κυρωθεὶς ὑπὸ τοῦ Ν.Δ.1104 τῆς 23/24.9.1949, ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ Α.Ν. 1919 τῆς 20/27.8.51 καὶ τοῦ Ν.27 τῆς 10/10.10.1952, μετὰ τῶν εἰς ἐκτέλεσιν αὐτοῦ ἐκδοθέντων Διαταγμάτων, ἐπανεφέρεται ἐν ἰσχύϊ θεωρούμενος ὡς μηδέποτε καταργηθεὶς, καὶ τροποποιεῖται ὡς ἀκολουθῶς.

Ἄρθρον 2.

Τὸ ἄρθρον 1 τοῦ Α.Ν.971/1949 τροποποιεῖται ὡς ἀκολουθῶς: Κατὰ τὸν παρόντα Νόμον Ἐθνικαὶ Ἀνταρτικαὶ Ὅμαδες νοοῦνται αἱ ἐνοπλοὶ Ἀνταρτικαὶ Ὅμαδες αἱ ἀγωνισθεῖσαι κατὰ τὴν κατοχὴν ἐναντίον τῶν κατακτητῶν ἀναγνωρισθεῖσαι καὶ ἐνταχθεῖσαι εἰς τὸ Συμμαχικὸν Στρατηγεῖον Μέσης Ἀνατολῆς καὶ τελοῦσαι ἐν ἐπαφῇ μετ' αὐτοῦ ἢ τῶν Ἑλληνικῶν Κυβερνήσεων τοῦ ἐξωτερικοῦ ἢ τῶν ἐν Ἑλλάδι ἀντιπροσώπων αὐτῶν ἢ τῶν ἀναγνωρισμένων ὑπ' αὐτῶν Γενικῶν Ἀρχηγῶν Ἀνταρτικῶν ὁμάδων.

Ἄρθρον 3.

Τὸ ἄρθρον 2 τοῦ Α.Ν.971/1949 τροποποιεῖται ὡς ἀκολουθῶς:

«Ἐθνικαὶ Ὅργανώσεις πληροφωριῶν καὶ δολιοφθορῶν νοοῦνται αἱ ἐν Ἑλλάδι συγκροτηθεῖσαι Ὅργανώσεις αἱ ἀσχοληθεῖσαι: α) Μὲ τὴν συγκέντρωσιν καὶ διαβίβασιν, εἰς τὰς Ἐθνικὰς Ἀνταρτικὰς Ὅμαδας τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ παρόντος ἢ τὰς Ἐθνικὰς Ὅργανώσεις τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ παρόντος ἢ εἰς τὸ Στρατηγεῖον Μέσης Ἀνατολῆς καὶ τῶν ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ Ἑλληνικῶν Κυβερνήσεων, πληροφωριῶν φύσεως στρατιωτικῆς ἀφορωσῶν τὴν δύναμιν, σύνθεσιν, ἐφοδιασμόν, μετακινήσεις κ.λ.π. Στρατευμάτων Κατοχῆς ἢ

β) Μὲ τὴν ἐνέργειαν συστηματικῶν πράξεων δολιοφθορῶν εἰς ἐγκαταστάσεις ἐν γένει καὶ στρατιωτικὰ ἔργα τῶν κατακτητῶν, εἰς πλωτὰ ἢ χερσαία μεταφορικά μέσα, ἀνήκοντα εἰς τούτους ἢ χρησιμοποιοούμενα ὑπ' αὐτῶν κ.λ.π., ἐφ' ὅσον αἱ ἀνωτέρω ὀργανώσεις συνεκροτήθησαν ἢ ἀνεγνωρίσθησαν ἐπισημῶς ὑπὸ τοῦ Στρατηγείου τῆς Μέσης Ἀνατολῆς καὶ τῶν ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ Κυβερνήσεων ἢ τῶν ἐν Ἑλλάδι ἀντιπροσώπων αὐτῶν ἢ τῶν Γενικῶν Ἀρχηγῶν, ἐλάμβανον παρ' αὐτῶν τὰ πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς ἀποστολῆς των μέσα, καὶ ἐξετέλουν τὰς ἐντολὰς αὐτῶν ἢ τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 Ἐθνικῶν Ἀνταρτικῶν Ὅμάδων ἢ τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 Ἐθνικῶν Ὅμάδων».

Άρθρον 4.

Τὸ ἄρθρον 3 τοῦ Α.Ν. 971/1949 τροποποιεῖται ὡς ἀκολούθως :

« Ἐθνικαὶ Ὄργανώσεις Ἐσωτερικοῦ θεωροῦνται :

α) αἱ κατὰ τὴν περίοδον τῆς κατοχῆς συγκροτηθεῖσαι ὀργανώσεις πρὸς ἀντίστασιν κατὰ τοῦ κατακτητοῦ καὶ συμμετοχὴν εἰς τὸν ἀπελευθερωτικὸν ἀγῶνα διὰ παντὸς τρόπου, ἰδίᾳ δὲ διὰ τῆς συγκροτήσεως Ἀνταρτικῶν ὁμάδων ἢ ὁμάδων δολιοφθορᾶς ἢ κατασκοπείας ἢ μυστικοῦ Ἀντιστασιακοῦ τύπου ἢ ὑπηρεσιῶν διαφυγῆς, ἐφ' ὅσον αἱ ὀργανώσεις αὗται ἦλθαν εἰς ἐπαφὴν μετὰ τοῦ Στρατηγείου τῆς Μέσης Ἀνατολῆς ἢ τῶν ἐν τῷ ἔξωτερικῷ Ἑλληνικῶν Κυβερνήσεων ἢ τῶν ἐν Ἑλλάδι ἀντιπροσώπων αὐτῶν ἢ τῶν Γενικῶν Ἀρχηγῶν.

β) Αἱ κατὰ τὴν αὐτὴν περίοδον εἰς τὰς πόλεις κωμοπόλεις καὶ χωρία ἰδρυθεῖσαι ἢ ἀναγνωρισθεῖσαι ὑπὸ τῶν Ἀρχηγῶν τῶν Ἐθνικῶν Ἀνταρτικῶν ὁμάδων τῆς περιοχῆς τοῦ οἰκείου Ἀρχηγείου».

Άρθρον 5.

Τὸ ἄρθρον 4 τοῦ Α.Ν. 971/1949 τροποποιεῖται ὡς ἀκολούθως :

« 1. Γενικοὶ Ἀρχηγοὶ τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 Ἐθνικῶν Ἀνταρτικῶν Ὀμάδων θεωροῦνται οἱ διοικήσαντες ἢ ἰδρύσαντες πλείονα τοῦ ἐνὸς Ἀρχηγεῖα καὶ ὀργανώσαντες καὶ διοικήσαντες εὐρείας περιοχὰς τῆς χώρας καὶ ὅσοι ὡς τοιοῦτοι ἀναγνωρίσθησαν παρὰ τῶν Ἑλληνικῶν Κυβερνήσεων ἔξωτερικοῦ ἢ τῶν ἐν Ἑλλάδι ἀντιπροσώπων αὐτῶν.

2. Ἀρχηγοὶ Ἐθνικῶν Ἀνταρτικῶν Ὄργανώσεων ἢ ὁμάδων θεωροῦνται οἱ ἀναγνωρισθέντες ὡς τοιοῦτοι ὑπὸ τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 Ἀπελευθερωτικῶν Ὄργανώσεων ἢ Ἐθνικῶν Ἀνταρτικῶν Ὀμάδων ἢ παρὰ τῶν Ἑλληνικῶν Κυβερνήσεων ἔξωτερικοῦ ἢ ὑπὸ Γενικῶν Ἀρχηγῶν καὶ

α) Συγκροτήσαντες καὶ διοικήσαντες ὀργανώσεις ἢ ὁμάδας καὶ παρ' αὐτῶν ὀργανωθείσας περιοχὰς ἐπὶ ἐξάμηνον τοῦλάχιστον, τελέσαντες ἀξιολόγους πράξεις ὑπὲρ τοῦ Ἐθνικοῦ Ἀπελευθερωτικοῦ ἀγῶνος τῆς Πατρίδος ἢ τοῦ Συμμαχικοῦ Ἀγῶνος, ἐπίσημως διαπιστωθείσας.

β) Λαβόντες μέρος εἰς ἐπιχειρήσεις διαταχθείσας ὑπὸ τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 Ἐθνικῶν ἀπελευθερωτικῶν Ὄργανώσεων ἢ Ἀνταρτικῶν Ὀμάδων ἢ ὑπὸ τοῦ συμμαχικοῦ Στρατηγείου κατὰ τοῦ κατακτητοῦ, συνεχίσαντες δὲ τὸν ἀγῶνα μέχρι τῆς ἀπελευθερώσεως ἢ πεσόντες κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ Ἐθνικοῦ Ἀπελευθερωτικοῦ τούτου ἀγῶνος.

γ) Τελικῶς ἐπιβληθέντες ὡς τοιοῦτοι εἰς τὴν Πανελληνίον κοινὴν γνώμην.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 8 Ἰουνίου 1976

Οἱ Προτείνοντες Βουλευταὶ

Ἀνδρέας Γ. Παπανδρέου, Ι. Χαραλαμπόπουλος, Ι. Ἀλευράς, Ι. Φλώρος, Ν. Βγενόπουλος, Ι. Κουτσογέρας, Γ.Δ. Παπαδημητρίου, Γ. Ψαράκης, Ι. Σκουλαρίκης, Σ. Ἀκρίτα.